Finanční plán

Finanční plánování

Finanční plán – účel, podstata, dílčí složky

Základní výkazy

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.
adamek@opf.slu.cz
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Struktura přednášky

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Finanční plánování**
- **Finanční plán podnikatelské příležitosti**
- **Finanční plán – účel, podstata, dílčí složky**
- **Základní výkazy**

Cílem přednášky je…

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Získat znalosti potřebné k sestavení finančního plánu vašeho podnikatelského plánu. Potřebné znalosti využijete pro rozhodování o možných kapitálových vstupech investorů do vašeho podnikání, možnostech dluhového financování a nutných predikcí výdajů a příjmů, tak abyste byli schopni reálně modelovat vývoj vašeho podnikání v podobě hlavních výkazů. Získané výstupy v podobě sestaveného komplexního finančního plánu jsou zdrojem pro zásadní rozhodování – pokračovat, změnit, inovovat, upravovat – ceny, poptávku, náklady, výdaje apod.**

- **Obsahové zaměření je na sumarizaci hlavních kroků vedoucích k tvorbě nutných výkazů a modelaci nákladů, výdajů, výnosů, příjmů a doprovodných ukazatelů finanční analýzy.**

Finanční plánování

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Úkolem finančního plánování je:

- posouzení jednotlivých finančních zdrojů (pasiv) pro financování Vašeho záměru, projektu,
- výběr vhodných finančních zdrojů,
- zajištění stability a minimální rizikovosti financování podnikatelského záměru.

- Podstatou finančního plánování je sestavení **finančního plánu**.

Pokud plánujeme finance pro realizaci podnikatelského záměru děláme v podstatě tyto tři typy rozhodnutí:

- Rozhodujeme o struktuře aktiv. (Do čeho investovat.)
- Rozhodujeme o struktuře pasiv, tj. o struktuře finančních zdrojů. (Z čeho investovat.)
- Rozhodujeme, kalkulujeme výši předpokládaných nákladů a výnosů, příjmů a výdajů, zisku.

Finanční plánování

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Z čeho budeme vycházet při finančním plánování?

- Z propočtu - **kalkulace** všeho, co budete potřebovat pro přípravu, rozjezd a realizaci Vašeho projektu (počáteční investice a zřizovací výdaje) i běžný provoz (provozní náklady).
- Z přehledu finančních i věcných prostředků - **zdrojů**, které máte k dispozici.
- Z **analýzy trhu** a stanovení ceny vašeho produktu, služby… a předpokládaných tržeb.
- Ze zhodnocení všech dalších výchozích předpokladů, na jejichž základech můžete postavit stabilní finanční plán (úroveň konkurence, tržních cen, trendů v daném odvětví, cen vstupů apod.)

Finanční plán

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Finanční plán převede nápad a podnikatelskou příležitost do podoby čísel, které nám pomohou zjistit, zda se vyplatí jej realizovat.

- Je vhodné sestavovat a používat výkazy, které korespondují s právní volbou podnikání.
  - Kdo má povinnost vést účetnictví? Co je daňová evidence? Jaké jsou hlavní rozdíly mezi účetnictvím a daňovou evidencí?
    - **Účetnictví** se účtuje o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. Účtuje se tzv. podvojným způsobem, známým jako Má dáti/Dal. Upravuje je zákon o účetnictví (zákon č. 563/1991 Sb.)
    - **Daňovou evidenci** mohou vést OSVČ, které dosahují příjmů z podnikání či jiné samostatné výdělečné činnosti a mají v plánu uplatňovat tzv. skutečné výdaje, nikoliv výdaje paušální. Upravuje ji zákon o daních z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb.), a to v § 7b. V tomto ustanovení je uvedeno, že se daňovou evidencí rozumí evidence pro účely stanovení základu daně a daně z příjmů. Daňová evidence obsahuje údaje o:
      - příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
      - majetku a dluzích.

Nutno tedy stanovit základní přehledy v oblastech:

- **Přehled výdajů** – veškeré výdaje nutné na založení, provozování a realizaci podnikatelských aktivit (např. osobní náklady, marketingový rozpočet, zřizovací atd.)
- **Přehled příjmů** – na základě odhadu poptávky, cen, marží se modelují příjmy, které jsou hlavním zdrojem budoucích výnosů.
- **Zdroje krytí** – přehled finančních prostředků, které chceme vložit do podnikání (úspory, půjčky, úvěry, dary, dotace…) nebo ještě potřebujeme získat.

Finanční plán

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

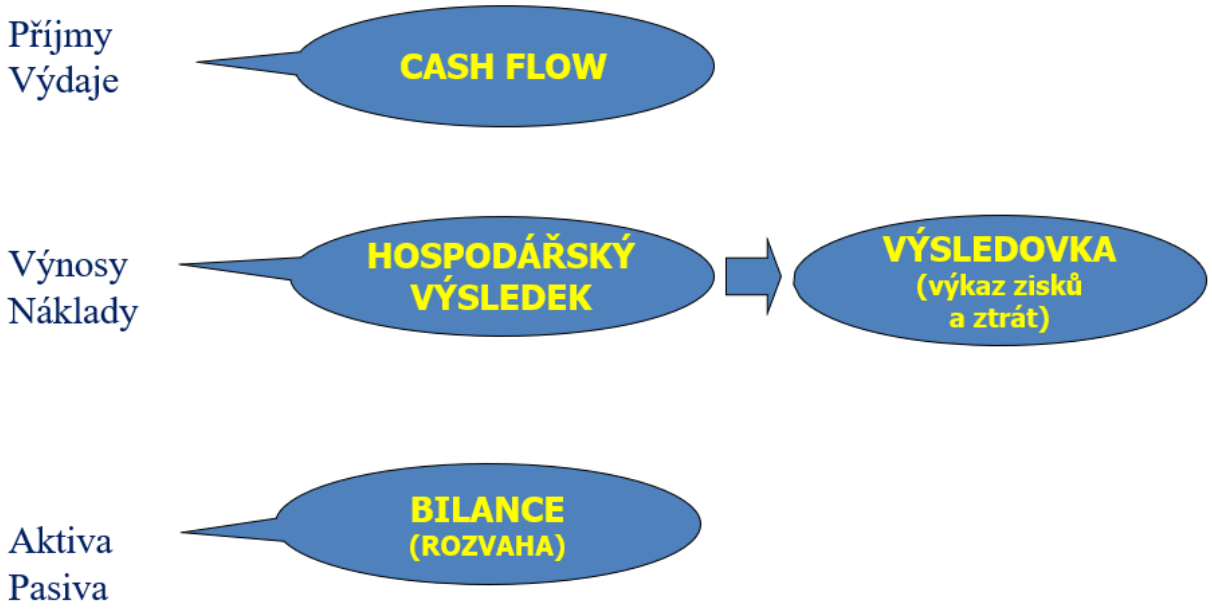

Finanční plán - podstata

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Prokazuje **reálnost** Vašeho podnikatelského záměru.
- Umožňuje získat **kontrolu** nad financemi a řízení finančních rizik.
- Stanovuje konkrétní **chování** subjektu v oblasti financování firmy.
- Pomáhá **předvídat** pravděpodobné budoucí finanční situace.
- Je součástí každého podnikatelského plánu.
- Musí být vztažen k předem stanovenému **časovému období** (s ohledem např. na návratnost investice, potenciálem růstu apod.):
  - Dlouhodobý finanční plán
  - Krátkodobý finanční plán

Finanční plán - účel

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Měřitelné posouzení šancí na úspěch, jaká je návratnost vložených prostředků, předpokládaná ziskovost.
- Řízená kontrola finančních toků, předvídání pravděpodobných budoucích finančních situací.
- Minimalizace ztrát, rizik.
- Získání finančních zdrojů od banky, investora.

Finanční plán

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Sestavování finančního plánu podnikání - musí být **v souladu s ostatními částmi podnikatelského plánu** – musí je podporovat a zároveň být jimi podporovaný.

- Finanční plán by měl být **vypracovaný na celé období**, pro které plánujete čerpat z cizích finančních zdrojů (od banky či investora).

- Vypracování finančního plánu podnikání není jednorázovou záležitostí – první pokus o finanční plán často poukáže na slabiny celého podnikatelského záměru a změní podnikatelovy původní předpoklady.

- Podnikatel vypracuje několik alternativních finančních plánů a z nich se rozhodne pro tu variantu, které je nejvíce reálná.

Finanční plán – jeho dílčí složky

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Je doporučeno jít při sestavování finančního plánu tzv. **pesimistickou** variantou, která představuje kalkulaci spíše vyšších výdajů a nižších příjmů než reálně očekáváte. Jen tak se můžete částečně ubránit možnému zklamání, že podnikání nejde tak skvěle.

- Pro finanční plán je dále klíčové, aby byl vodítkem při dosahování stanovených cílů v různých stádiích rozvoje podnikání. Jeho realističnost je tedy zásadní.

Výstupy finančního plánu tvoří:

- Plán nákladů (Rozvaha)
- Plán výnosů (Rozvaha)
- Plán peněžních toků (Cash-flow)
- Plánovaný výkaz zisku a ztrát (Výsledovka)
- Plánovaná rozvaha (počáteční, konečná)

Doplňující analýzy:

- Finanční analýza
- Výpočet bodu zvratu, hodnocení efektivnosti investic
- Plán financování zdrojů

Finanční plán – základní výkazy

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Zakladatelský rozpočet – před zahájením podnikání – počáteční výdaje na oprávnění k podnikání, notářské poplatky apod. (např. živnostenské oprávnění 1 000 Kč, výpis z rejstříku trestu 100 Kč, notářské poplatky (sepsání zakladatelské listiny či společenské smlouvy, ověření podpisů 6 000 Kč, bankovní poplatky za účet pro složení základního kapitálu (dle banky, např. 1 500 Kč), návrh na prvozápis do obchodního rejstříku 5 000 Kč).

- Plán peněžních toků (cash-flow) – konkretizuje předpokládané příjmy a výdaje související s naší činností. Počáteční fáze náročnosti podnikání by měla být zpracována podrobněji (alespoň první rok). V dalších obdobích roční údaje.

- Plánovaný výkaz zisků a ztrát – vyčísluje výnosy, náklady, je zdrojem pro výpočet hospodářského výsledku v jednotlivých letech. V tomto případě je vhodné podrobně rozpracovat první rok podnikání. V dalších letech postačují roční údaje (zda jsme schopni platit úroky, zda generujeme zisk apod.)

- Plánovaná rozvaha – zobrazuje očekávaný vývoj majetku firmy a zdrojů jeho financování. Doporučuje se sestavit počáteční rozvahu, rozvahu za první pololetí podnikatelské činnosti a v dalších obdobích vždy k 31. 12. příslušného období.

- Minimální plánovací období je do doby vykázání zisku, splacení úvěru nebo životnosti investice.

Finanční plán

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Vývoj finanční situace firmy prokážeme pomocí **poměrových** ukazatelů finanční analýzy: ukazatele rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti.
- **Bod zvratu** – zjistit množství produkce, které zajistí výši HV, kalkulaci nákladů (variabilních, fixních), propočet příspěvku na úhradu a jeho výše – plánovaní marží apod.
- U investičních projektů je nezbytné provést **hodnocení efektivnosti investic** pomocí doby návratnosti, čisté současné hodnoty a vnitřního výnosového procenta.
- Součástí fonačního plánu je také i návrh na financování celého projektu – pokud požadujeme cizí zdroje (výše, doba, za kterou budou splaceny, podmínky, za kterých budou poskytnuty).
- Věřitelé se zaměřují na hodnocení podnikatelského plánu v oblasti schopnosti splácet závazky.
- **Investoři sledují hodnotu firmy** – diskontované peněžní toky, čisté současné hodnoty apod. Plán by měl přesvědčit investora o potencionálu udržitelného růstu firmy v dalších letech (ne pouze rychlá návratnost).

Finanční plán – Jak na propočty?

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Existuje mnoho způsobů členění nákladů (doporučení: zohlednit právní formu – živnost, obchodní korporaci apod.; dále způsob vedení účetnictví – daňová evidence, výdaje uplatňované paušálem apod.)

- Vyhodnocením ekonomické stránky podnikání je pak rozdíl mezi příjmy a výdaji, který představuje zisk nebo ztrátu.

- Čím je zisk (příjmy převyšují výdaje) vyšší, tím je ekonomika podnikatelského záměru lepší.

- Pokud výdaje převyšují příjmy, vzniká ztráta a pak je ke zvážení, zda jsou parametry podnikání (vstupy a výstupy) správně nastaveny nebo popřípadě, zda je za této situace vůbec vhodné začít podnikat.

Finanční plán – Jak na propočty?

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Jestli se vám počáteční vklad vrátí a vaše podnikání bude generovat zisk, vyhodnotíte na základě ekonomické kalkulace provozu.
- Stanovte si konkrétní jednotku, která představuje výrobek nebo službu v časové nebo měrné jednotce (hodina/den, kus/série/zakázka).
- Kalkulace obsahuje jak výdaje nutné na výrobu produktu (vstupy), tak i stanovenou cenu (výstup), kterou bude zákazník platit. Pak tuto jednotku vynásobte počtem předpokládaných realizací v kalendářním měsíci (odhad, kolik výrobků nebo služeb prodáte).
- V této fázi se také zamyslete, zda předmět vašeho podnikání není ovlivňován sezónností případně mimořádnými, pravidelně se opakujícími vlivy (svátky, výročí, akce v místě) a jak se mohou promítat do poptávky po vaší službě nebo výrobku.
- Připravte si tabulku rozdělenou do 12 sloupců, které představují jednotlivé měsíce roku a do řádků vepište všechny položky vstupů (výdajů) a výstupů (prodejů). Promítněte v jednotlivých měsících i očekávanou sezónnost. Samostatně sečtěte výdaje a samostatně příjmy. U položek nákladů jsou dvě skupiny: fixní a variabilní, tzn. některé se nemění (např. pronájem prostor) a některé jsou přímo závislé na velikosti výroby nebo prodeje (materiály na výrobu produktu).

Shrnutí

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Finanční plán musí být reálný! Nemá smysl si nalhávat, že budeme mít „světlé zítřky“, často pak následuje drsný pád.**

- **Doporučuje se vytvářet scénáře finančního plánu:**
  - **pesimistický – vyšší náklady, nižší poptávka, nižší ceny, dolní hranicí je úroveň nákladů na úrovni bodu zvratu.**
  - **realistický – odráží pravděpodobnou skutečnost (v praxi má podobu často pesimistického vývoje),**
  - **optimistický – vyšší poptávka, vyšší ceny, případně nižší náklady.**

- **V první fázi investují do projektu většinou jeho zakladatelé. Ať již finančně nebo svým časem a schopnostmi (popř. kamarádi, rodina a známí, které dokážete nadchnout).**

- **Snažte se maximalizovat používání opensourcových technologií (GTalk, Skype, Google Docs, ...atd.).**
- **Činnosti, které nejsou hlavním byznysem firmy (negenerují přidanou hodnotu), outsourcujte (účetnictví, IT, doprava, ...atd.).**

- **Cílem finančního plánování je projekce (scénář), který Vám umožní spustit projekt a přežít. Podá Vám obraz, zda-li má vůbec smysl se do podnikání pouštět.**

- **Vždy mějte na paměti rezervu!**

- **V každém okamžiku rozjezdu byznysu musíte vědět, jaké je Vaše cash-flow.**

Dotazy a diskuse ☺

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

…….

…….

…….

Děkuji za pozornost

a přeji Vám úspěšný den ☺

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Ing. Pavel Adámek, Ph.D.
adamek@opf.slu.cz